

Eura, Koskeljärvi, Isoluoto

Peruskartta N:o 1133 08 LELLAINEN
x= 6759 37
y= 560 64
z= 44-45
om. ns. Järviyhtiö

Piirros: Jouko Rätty 1980

Kiertelin 8.9.1980 Euran Koskeljärvellä luonnonharrastajien, silloisten koululaisten Lasse Kylänpään (kotipaikka Kiukainen) ja Heikki Lehtimäen (kotipaikka Eura) kanssa.

Koskeljärvi on rakentamattomana säilynyt 600-700 ha:n suuruinen erämaajärvi, joka lukeutuu maamme tärkeimpiin lintujärviin. Koskeljärvestä on viime vuosina noussut kiistaa, joka liittyy sen luonnonsuojelullisiin arvoihin. Järvi on erittäin matala, keskisyvyydeltään pari metriä tai allekin.

Järven suurin saari Isoluoto on kuulunut Lellaisten kylän nautinta-alueeseen. Saari ja järven rannat kuuluvat nykyään maanviljelijöiden muodostamalle yhtymälle, "Järviyhtiölle".

Opettaja Valtter Lyysaaren (Kauttua) antaman vihjeen perusteella etsimme ja löysimme Isoluodon pohjoispäästä pienen, kaunismuotoisen ja pyöreän hautaraunion, hiidenkiukaan, noin 10 metrin etäisyydellä järvestä ja 2,5-3,5 metrin korkeudella vedenpinnasta olevan törmän päältä. Rantatörmä muodostanee mahdollisesti järven vanhan rantaviivan.

Hiidenkiukaan halkaisija on n. 6 m, korkeudeltaan se on n. 1 metrin. Röykkiön keskustassa on maapohjaan asti ulottuva, itäkoillinen-länsilounas-suunnassa oleva maakuoppa, kooltaan n. 2x1 metriä. Kiukaan reunoja ja sisäpuolta peittää ohut turvekerros. Kiukaan alapuolella, kaksi metriä itse kiukaasta ja 8 metriä järvestä sijaitsee yli miehennostannaisista tehty kivivalli rantahietikon yläosassa. Valli on suora, tehty järven suunnassa ja muutaman metrin pituinen. Kivet ovat paljaat. Mahdollista on, että kivirivin tehtävänä on ollut suojata kiuasta ja törmää veden kulltavalta vaikutukselta. Siinä suhteessa rakennelma voi olla röykkiön aikuinen. Muuta merkitystä sille on vaikeata keksiä ja toisaalta luontaisena sitä ei aseman huomioiden voi pitää.

Röykkiön vierellä, n. 10 m itäkoilliseen, sijaitsee luvatta tehty kalamaja, jota ajoittain asutaan. Majan tekijää en saanut tietää.

Käynnillä löysin myös historiallisen ajan muistomerkkejä, joista tiedot on merkitty erikseen.

Porissa, 14.3.1986

Jouko Rätty
amanuenssi

KOSKELJÄRVI

